

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

VI. Franciscus I. Rex insigni à Theodoro Beza injuria affectus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

animos severitate illa quamvis iusta suppliciorum exulceratos, demulceret ac reconciliaret, quum interim nihilominus Edicta contra Lutheranos exsequutioni mandarentur. Hac Legatione Langæus id à Protestantibus meruit, ut (sicut Historia sa- pius à nobis citata loquitur) non tam Dei quam regis voluntati in eo obsequutus esse dictus sit.

V. Ex quo factum est, ut quamdiu Franciscus I. rex vixit, hæresis tamquam compedibus illigata, nusquam potuerit progredi, aut stabiliri. Tanto enim studio pro Dei honore & tranquillitate Ecclesia rex excubabat, ut omnes hæreticorum fraudes facile deprehenderet, eluderet atque elideret. Vix Sisyphi illi saxum illud suum contra montem pro voluere cœperant, quum statim regia manus adfuit, rursumque illud ad imum usque dejectum. Nec tamen cessabant hæretici, sed labore velut in orbem redeunte, ut alter ille Sisyphus, qui protrudens.

Saxum, sudans, nitendo, non proficit hilum.
Spe omni tandem frustratos se viderant Fateamur libere quod fatendum est, nisi Christianissimi hu- jus regis tanta cura & sollicitudo in conservanda Catholica religione intervenisset, ardentissimum illum Gallorum erga eandem ardorem ac zelum in glaciem abitum fuisse. Et quamvis regis animus, ut supra diximus, undique omnibus machi- nis oppugnaretur, divina tamen providentia fir- mus atque immotus persistit, ejusque exemplo cer- teri etiam, quantumvis novitatis avidi, ia officio permanerunt. Hinc illud quod in supra citata His- toria scriptum exstat: *Magnates tum capisse volun- tates suas & effectus ad regis voluntatem accommodare, & paullatim in Sacra Scriptura (id est, Novi E- uangeli) lectione tepidiores, tandem etiam omnibus aliis deteriores factos esse.* Quod si alter horum Monar- charum, Franciscus aut Carolus, sectariorum cau- fam suscepisset, sine dubio hæresis dimidium, veluti Christianitatis orbem inundatura fuerat. At illi velut ob imperii æmulationem simulates exerce- bant; sic in Catholica Ecclesia defensione mutuis studiis conspirabant; uterque S. Sedis observandis- simi, & acerrimi Lutheranorum hostes.

Hinc ille qui virorum doctrina & pietate illu- strium, id est, omnis generis hæreticorum (neque enim aliud nomen reperio, quo miscellaneam illa diversarum sectarum hominum, quorum in libro illo elegia pulchra scilicet descripta exstant, collu- viam comprehendam) ille, inquam, qui suæ farinæ hominum Icones divulgarit, excusat se, quod inter

eos regi quoque huic nostro locum esse voluerit, quasi tali honore, credo, minus digno. Sic enim lo- quitur: *Ne tu agre fer, rex potentissime (neque enim Christianissimi eum nomine dignatur) quod huic quoque libro, quamvis iis tantum quibus tu vivos acerri- me adversatus es, dedicato, tuum nomen insertum est.* Et tu, Christiane lector, ne indignare, quod hic quoq; ejus vides imaginem, qui puræ doctrinæ sumus fuit adversarius. Quæ quidem ille ideo dicit, quod ejus imaginem post quinquaginta duorum Ministrorum, diversarum & inter se pugnatium sectarum, collocaſet, atq; ita cum famelicis illis Pæda- gogis, Monachis incestuosis, scholaribus & sacer- dotibus luxuriosis ac dissolutis, qui inferni thronū stabilire, & divina ac cœlestia religionis mysteria proculeare conati sunt, conjunxit et: in quo sane tā glorioſi Principis memoriam ac famam non parum laſit. O picturas illas incompatibiles, hominū mu- torum quidem, nihilo tamen minus inter se digla- diantiu! Omnia hic mura sunt fateor: at in ipso ta- men silentio dissonum quoddam murmur variarū & pugnantium doctrinarum auditur. An vero no- dico tam magnus ac potens, sed tā pius ac religio- fuis Princeps inter illos, turbarum ac seditioni fo- mites, inter Clauſtrophorum monasticorum extremē- ta, inter scholasticas ac pædagogicas sordes, inter omnis impietatis inquinamenta collocari debuit? Conjunctione sane hæc vel mixtura nullam omnino habet proportionem. Consociatio hæc transfigu- rum ab Ecclesia cum Rege Christianissimo & pri- mogenito Ecclesiæ filio valde dispar est & mēſtrofa. Au tu mi homo, tanti regis nomen ac gloriā, etiam prætantissimum Scriptorum Stilo majorem ac digniorem, tam exiguo contemti libelli angulo comprehendi posse putas? illius forte exemplū imi- tatus, qui integrā Homeri Iliada minutissimis literis descripta, nuci inclusit. Nūquid potius, ò ma- gne & invicte Monarcha, locū Xerxis aut Alexāndri magni dignitati, pompæ & magnificentia equalē merebaris; quorum hic Athon montem pro statua sibi efformari jussit? Itanc hominē sub imperio tuo natum, hæreditario illo Galliæ regibus titulo te defraudare, & tamquam Jesu Christi Adversarium infamare. Neque tamen rex optimus omni illa sua vigilantia & cura impeditre potuit, quo minus divi- na contra peccata nostra exardente indignatione, gravissimis malis ac miseriis in regnum hoc aditus fuerit patefactus. Spes quidē fuerat, fore ut hæ- reticorū cineribus hæresis sepeliat; que tamē sub- inde repullulavit, divinæ iræ & prænūcia & admī- qulta.

nistra. Sejuncta sunt longe divina ab humanis cō-silia. Quæ hominibus uno modo deliberata sunt, Deus alio exsequi solet: ac justitiae suæ malleo hominū corda quovis ferro & adamante duriora prius ferire non cessat, quam emollita fuerint, & divinæ se subiecerint voluntati. Vidimus hactenus Hæreticos in Francia ortum & progressum; non multo post ejusdem decrementum, ac tandem quibus ad futurum sacerdotium vivere contigerit, præcipiteme visuri ruinam. Interea vero miserorū illorum atq; obsecratorum hominum supplicia lectori repræsentemus, eorumq; inter ferrum ac medios ignes, quibus tamquam Sathanæ martyres ustulandi obiecti sunt, pertinaciam expendamus.

QVOMODO DIABOLVS TAMQVAM DEI Simia, suos quoque habeat martyres.

C A P U T   S E X T U M .

A R G V M E N T U M .

- I. *Quanto inculpatius in speciem vivunt hæretici, tanto magis nocent.*
- II. *Hæresis ex pseudomartyrum suorum pervicacia magna cepit incrementa.*
- III. *Hæreticorum supplicia Catholice Ecclesie magis nocuerunt, quam profuerunt.*
- IV. *Potest hæreticus pro Iesu Christo mortem obire, nec tamen propterea Martyris nomen meretur.*
- V. *De vera & ficta constantia.*
- VI. *Etiam diabolus suos habet martyres.*

I. **P**Anteram ajunt rerum Naturalium scriptores tam suavem spirare odorem, ac pelle habere tam pulchra versicolorum macularū varietate distinctam, ut reliquas feras ad se allicit, & ille-ctas devoret: ute potre omnī maxime ferum & sa-vum animal, quod & nominis ipsa testatur ratio, à $\tau\pi\tau\pi$ & $\delta\eta\beta$, id est, omnimoda feritate derivati. Ejusdem naturæ & ingenii est diabolus, dū nimirū hæreticorum feritatem & fordes suaveolenti quadam & grata virtutum specie tegit, eaq; simpliciū animos ad se allicit, quos deinde illa infernalis pá-thera ferino suo rictu deglutit ac devorat. Hinc est quod plerunque hæreticos videmus initio miram quandam vitæ ac morum integritatem præ se ferre, ut non sanctificari tantum, verum etiā deificati quodammodo videantur; sicut ex Adamitarum & Anabaptistarum exēplis hodie quoq; patet. Acqui-tatio ab hoc hominum genere magis est periculū,

quod sub persona hac simulata inveteratam suam malitiam celant, & sub vulnu nive ac marmore cā-didiore animum ebeno nigriorem ac duriorē gerunt. Hinc magnus ille Origenes recte dixit, ab Hæreticis bonæ vitæ majus esse periculum, ut qui facilius doctrinam suam aliis obrudant quam ii qui moribus sunt dissolutis. Qui enim male vivit, ut inde inquit, nō facile aliis erroneam suam doctrinā persuadet: at qui bonis est moribus, facile eorū qui aurem ipsi præbent, simplicitati imponet, bona atque integræ vitæ velo perniciosa suam & hæreticam doctrinam celans. Eoque idem monet Origenes, ut hæreticos probam in speciem vitam agentes in primis fugiamus, ut quorum mores non tam à Deo quam à diabolo dirigantur: & quorum bona opera velut esca sunt, quæ diabolus hamo erroris inducit. Idem ante Origenē 8. dixit Ignatius, monens, Ut eos qui novam adferunt doctrinā, etiam si homines sint fide digni, etiam si frequenter jejunent, etiam si castitatem sollicite custodiāt, etiam si miracula faciant, adeoque Propheticō spiritu sint prædicti, tanquam lupos ovinis pellibus testos, fugiamus, atque etiam si bona sua pauperibus erogent, etiam si miracula faciant, montes trans-ferant, & per medios ignes, ad conciliandam opinionebus suis fidem, transeant, horrore nihilominus atque abominationi habeamus.

Hac vitæ ac morū, Christianis digna, si exterio-ra species, simplicitate ac modestia, primo Lutherani, ac deinde Calvinistæ multos in Gallia deceperunt: qui quū credere nō possent, falsam doctrinam vitæ tam sanctæ arq; innocentis comitē esse posse, nec sub tam exquisito Anchisæ ducis vestitu tam fœdā eluvie latere, majorū deserta religione, ad homines ejusmodi nihil nisi meram sanctitatē spirantes, defecerunt. Nihil illis frequentius in ore erat quam Iesu Christi nomen: nullū aliud iurandum quam unum illud Certe vel Ita, inter eos audiebatur. Idem omnis luxus, superbiæ, & cere-rorum in Mundo, ac præsertim apud Catholicos, ut illi jātabant, frequentiū vitorū hostes se proficiebant. In festis solennioribus & epulis loco ti-biarū & chorearum, sublati mensis, ex Bibliis aliquid legebatur, aut spiritalis quædā cātio, inprimis Psalmus aliquis, postquā is liber in rhythmos redactus fuit, cantillabatur. Feminæ in primis singularē in vestitu & habitu modestiam præ se ferebant, sic ut in publico Eve quædā dolentes, aut Maria Magdalena pœnitentes viderentur, ut Terce, de sui ævi mulieribꝫ loquitur. Viri toti mortificati,

Gg

Spiri-